

Svar på skriftligt spörsmål SSS 445/2019 rd

Svar på skriftligt spörsmål om tillståndsförfarandet för yrkesutövning för vårdare från länder utanför EU/EES-området samt utbildningens kvalitet och språkkunskaper

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 445/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Mia Laiho /saml:

Vad ämnar regeringen göra för att underlätta studiegången för sjukskötare och andra vårdare som kommer från länder utanför EU/EES-området och för att åtgärda bristen på arbetskraft,

hur ämnar regeringen säkerställa att dessa sjukskötare och andra vårdare har en utbildning som till innehållet och sin kvaliteten motsvarar utbildningen i Finland, och

hur ämnar regeringen säkerställa att yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har språkkunskaper som är på tillräckligt god nivå för praktisk kundservice inom social- och hälsovården?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Social- och hälsovårdsministeriet deltar i prognostiseringen av det riksomfattande behovet för arbetskraft och utbildning som genomförs av undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen. Antalet utbildningar inom social- och hälsovård fastställs för att svara på behovet som framkommit i prognostiseringen.

Tillgången på arbetskraft inom social- och hälsovården säkerställs genom att sysselsätta personer som avlagt examen inom hälso- och sjukvård och som kommer från länder utanför EU/EES. Arbete som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården utför förutsätter att kunnandet påvisas för att säkerställa patientsäkerheten. Både den nationella och den internationella lagstiftningen innehåller bestämmelser om beviljande av yrkesrättigheter inom hälso- och sjukvården och arbete som utförs av yrkesutbildade personer. På ansökan beviljar Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) till yrkesutbildade personer som avlagt sin examen inom social- och hälsovård i Finland och utomlands rätt att utöva yrke som legitimerad yrkesutbildad person, rätt att använda en skyddad yrkesbeteckning eller begränsad rätt att utöva yrke. För att få rätt att utöva yrke ska examen inom hälsovården som avlagts utanför EU/EES motsvara en liknande examen som avlagts i Finland. Valvira bestämmer vilka tilläggsstudier eller vilken praktik sökanden måste avlägga innan rätt för att utöva yrke beviljas. En yrkesutbildad

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 445/2019 rd

person ska dessutom ha de språkkunskaper som är nödvändiga för att utföra de uppgifter som förutsätts av personer som har tillstånd eller rätt att utöva yrke.

I projektet Sote-Silta har en utbildnings- och behörighetsväg tagits fram för invandrare som avlagt examen inom social- och hälsovård i ett land utanför EU/EES. På grundval av Valvira utlåtande har yrkeshögskolan Metropolia, yrkeshögskolan Diakonia, Lapin ammattikorkeakoulu och Åbo yrkeshögskola tagit fram en modulmodell som anpassas för invandrare och inbegriper en personlig studieväg för komplettering av yrkesmässig kompetens och förstärkning av språkkunskaper i finska. Efter att ha avlagt de teoretiska studier och praktiker som Valvira förutsätter, får studerande ett betyg över sina studier och kan med betyget från Valvira ansöka om legitimation som yrkesutbildad person inom social- och hälsovård.

Modellen som utarbetades i projektet Sote-Silta gör det möjligt att smidigare avlägga de tilläggsstudier och utföra den praktik som Valvira kräver. I slutet av 2019 hade 92 personer som avlagt examen i social- och hälsovård deltagit i projektet, och dessa personer representerar 25 olika nationaliteter. Den största gruppen bestod av sjukskötare och flest deltagare kom från Filipinerna och Nepal. De utexaminerade har sysselsatts inom specialsjukvården, primärvården och den privata sektorn.

Modellen för behörighetsutbildning som tagits fram i projektet Sote-Silta kan tillämpas på personer som redan befinner sig i Finland och för att sysselsätta personer från länder utanför EU/EES genom internationell rekrytering. De globala reglerna för god praxis angående internationell rekrytering av vårdpersonal som utfärdats av Världshälsoorganisationen och som Finland som medlemsstat förbundet sig vid ska iaktas i internationell rekrytering. Finland rapporterar även vart tredje år om genomförandet av reglerna till Världshälsoorganisationen.

På grundval av erfarenheterna från projektet utreder regeringen möjligheter att ordna sådan utbildning som effektivt stöder sysselsättning och patientsäkerhet samt möjligheter att utarbeta en verksamhetsmodell för internationell rekrytering som en del av sysselsättningsåtgärderna. Som en del av regeringens arbetskraftspolitiska mål bereds även branschspecifika förslag till åtgärder för att lösa problemen med matchningen av efterfrågan och utbud av arbetskraft inom social- och hälsovården.

Helsingfors 3.2.2020

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru